

Dosarul nr. 2r-637/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Rezina (jud. I. Negreanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Anei Vizitiu împotriva lui Alexandru Vizitiu cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită ca, fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac

constată:

La 23 iulie 2018, Ana Vizitiu, reprezentată de avocatul Daniel Șonta a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Vizitiu cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 19-21, 25-26 Codul familiei, art. 361, 371, 373 Cod civil, art. 166, 167 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, determinarea cotelor-părți ideale din bunul mobil autoturism de model Hyundai Lantra, n/î XXXXX și din bunul imobil – ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX apartamentul nr. X, cu suprafața de 42,3 m², atribuindu-le câte ½ cotă-parte ideală, partajarea averii comune în devălmășie a bunurilor prin atribuirea în proprietate exclusivă pârâtului bunul mobil autoturismul de model Hyundai Lantra, n/î XXXXX, în schimbul unei sulțe bănești achitate ei proporțional ½ cotă-parte în mărime de 1 000 de euro, atribuirea în proprietatea ei a ½ cotă-parte ideală din bunul imobil nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX apartamentul nr. X, cu suprafața de 42,3 m², în schimbul unei sulțe bănești achitate pârâtului proporțional cotei sale în mărime de 56 500 de lei.

Prin hotărârea din 6 august 2020 a Judecătoriei Orhei sediul Rezina, a fost admisă acțiunea.

A fost determinată Anei Vizitiu și lui Alexandru Vizitiu câte ½ cotă-parte ideală din bunul mobil autoturism de model Hyundai Lantra, n/î XXXXX.

Au fost determinate cotele-părți ideale Anei Vizitiu și lui Alexandru Vizitiu din ½ cotă-parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX apartamentul nr. X, cu suprafața de 42,3 m², atribuindu-le fiecăruia a câte ¼ cotă-parte ideală.

A fost atribuit în proprietate exclusivă lui Alexandru Vizitiu bunul mobil autoturismul de model Hyundai Lantra, n/î XXXXX, în schimbul unei sulțe bănești achitate Anei Vizitiu proporțional ½ cotă-parte în mărime de 1 000 de euro.

A fost atribuită în proprietatea exclusivă a Anei Vizitiu ½ cotă-parte ideală din bunul imobil nr. cadastral XXXXX din or. XXXXX str. XXXXX apartamentul nr. X, cu suprafața de 42,3 m², în schimbul unei sulțe bănești achitate lui Alexandru Vizitiu proporțional cotei sale în mărime de 56 500 de lei.

La 7 septembrie 2020, Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac a declarat apel împotriva hotărârii din 6 august 2020 a Judecătoriei Orhei sediul Rezina, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca, fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac.

La 29 octombrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac a declarat recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că cererea de apel a fost depusă prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la 5 septembrie 2020 de către reprezentantul lui, fapt probat prin avizul de recomandare ce a însoțit scrisoarea prin care a fost expediată cererea de apel și bonul de plată pentru expedierea scrisorii menționate.

A remarcat că instanța de apel eronat a constatat că cererea de apel a fost depusă la 7 septembrie 2020, deoarece aceasta a fost depusă la 5 septembrie 2020 prin intermediul Oficiului Poștal, iar plicul urma a fi anexat la materialele cauzei.

Prin urmare, instanța de apel urma să se conducă la calcularea termenului de procedură de data depunerii cererii de apel la Oficiul Poștal – 5 septembrie 2020 și de plicul însoțitor al acesteia, dar nu de data recepționării de către instanță – 7 septembrie 2020.

La 8 decembrie 2020, Ana Vizitiu, reprezentată de avocatul Daniel Șonta a depus referință la recursul declarat de Alexandru Vizitiu, solicitând restituirea recursului ca depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 7 octombrie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 166), însă careva date care ar indica la recepționarea acestora de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 octombrie 2020 în termenul legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată solicitarea din referința depusă de Ana Vizitiu, reprezentată de avocatul Daniel Șonta de restituire a recursului declarat de Alexandru Vizitiu ca depus în afara termenului legal.

Or, conform art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la *comunicarea încheierii*, iar publicarea pe site-ul Curții de Apel Chișinău a încheierii contestate la data de 30 septembrie 2020, nu poate fi considerat ca temei de restituire a cererii de recurs ca fiind depusă în afara termenului legal.

Mai cu seamă că din materialele dosarului rezultă că Alexandru Vizitiu nu a fost înștiințat despre ședința de judecată a instanței de apel numită pentru data de 30 septembrie 2020 și nici pe site-ul Curții de Apel Chișinău nu a fost publicată data acestei ședințe.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca, fiind depusă în afara termenului legal, cererea de apel înaintată de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac (f. d. 163-165).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii instanței de apel în raport cu criticele formulate în recurs și materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat.

La caz, instanța de recurs constată că soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac ca fiind în afara termenului legal, nu poate fi menținută, acțiunile instanței de apel urmând a fi apreciate ca o îngădire a accesului justițiabilului la justiție.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătoria Orhei sediul Rezina a fost pronunțat la 6 august 2020, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 5 septembrie 2020 – zi de sâmbătă, care, însă, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 332 din 3 iunie 2020 cu privire la modul de recuperare a zilelor declarate libere de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, a fost stabilită ca zi lucrătoare (f. d. 149).

Instanța de recurs notează că, deși instanța de apel a conchis că cererea de apel de către Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac a fost depusă la 7 septembrie 2020, prin urmare, după expirarea termenului de 30 de zile, se constată cererea de apel a fost expediată de Alexandru Vizitiu în adresa Judecătoria Orhei sediul Rezina, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, la data de 5 septembrie 2020.

În confirmarea acestui fapt, recurentul Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac a anexat la cererea de recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău copia chitanței poștale, care confirmă că la 5 septembrie 2020, a fost depusă în circuitul poștal scrisoarea recomandată nr. DS1212152321AS/1 cu destinația Judecătoria Orhei sediul Rezina (f. d. 175, 176), iar avizul care conține același nr. DS1212152321AS/1, la fel anexat la cererea de recurs, confirmă recepționarea acesteia de persoana responsabilă pentru primirea poștei în instituția dată la 7 septembrie 2020, fapt ce indubitabil se evidențiază prin ștampila aplicată pe cererea de apel, precum și prin avizul de recepție (f. d. 153, 170).

Mai cu seamă că din același aviz rezultă că corespondența expediată de către Alexandru Vizitiu și recepționată de Judecătoria Orhei sediul Rezina conține cererea de apel (f. d. 170).

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac ca fiind în afara termenului legal, este lipsită de certitudine, în situația în care probele prezentate de recurent demonstrează că Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 6 august 2020 a Judecătoria Orhei sediul Rezina, prin intermediul Oficiului Poștal, la data de 5 septembrie 2020, adică în interiorul termenului legal de declarare a apelului.

Astfel fiind, instanța de recurs relevă că, deși la materialele dosarului lipsește plicul corespondenței care conținea cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, expediată în adresa Judecătoria Orhei sediul Rezina de către Alexandru

Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac, această omisiune nu poate fi imputată părții în proces, în situația în care ține de obligația Judecătorei Orhei sediul Rezina de a păstra plicul corespondenței parvenite în adresa instituției prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”.

Pe cale de consecință, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele – limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului de nenumărate ori s-a expus că o interpretare deosebit de strictă a regulilor de procedură de instanțele naționale (formalism excesiv) poate priva reclamantii de dreptul lor de acces la instanță.

Distinct de aceste constatări, se impune admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei în instanța de apel de la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Alexandru Vizitiu, reprezentat de avocatul Elena Rozembac.

Se casează încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Anei Vizitiu împotriva lui Alexandru Vizitiu cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, cu restituirea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu